

1915 OLAYLARIYLA İLGİLİ BELÇİKA TEMSİLCİLER MECLİSİ'NİN MUĞLAK KARARI

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Belçika Temsilciler Meclisi, 23 Temmuzda 1915 Olaylarıyla ilgili bir karar almıştır. Kararda, 1915 Olaylarının soykırım olarak nitelendirilmesi gerektiğine değinen Belçika Başbakan Charles Michelin 18 Haziranda yaptığı konuşmaya atıf yapılmıştır.[1] Ancak kararın metninde 1915 Olaylarının nitelendirilmesi konusunda muğlak bir dil kullanılmış ve Türkiye'nin bu olaylarla ilgili ahlaki ve tarihi bir sorumluluğu olmadığı vurgulanmıştır.[2]

Karara çeşitli tepkiler gelmiştir:

Türkiye, Belçika Temsilciler Meclisinin bu kararına sert tepki göstermiştir.[3] Türkiye Dışişleri Bakanlığı, bu kararın tarihi gerçekleri çarpıtıldığını ve hukuku hiçe sayıldığını ifade etmiştir. Bakanlık, bu kararın Türk kimliği ve tarihine yönelik bir karalama girişimi olduğuna ve bu tür girişimlerin Belçikada 2015 yılının başından beri devam etmekte olduğuna işaret etmiştir. Bakanlık ayrıca bu tür girişimlerin Türk-Ermeni uzlaşmasına hiçbir katkıda bulunmadığının altını çizmiştir.

Ermenistan Dışişleri Bakanlığı ise kararı memnuniyetle karşılamıştır.[4] Ermenistan Dışişleri Bakanlığı, geçmişte Belçika Senatosu ve Hükümetinin Ermeni soykırımını tanımış olduğunu, Belçika Temsilciler Meclisinin son kararı ile de bu tanıma sürecinin tamamlanmış olduğunu belirtmiştir. Bakanlık, bu son karar ile Belçikada hem yasama hem de yürütmenin Ermeni soykırımını koşulsuz bir şekilde tanımış olduğuna işaret etmiştir.

Belçika parlamentosundaki muhalefet ise bu karara tepki göstermiştir.[5] Muhalefet, kararın daha sert ve kesin bir dille yazılmış olması gerektiğine değinmiştir.

Belçikadaki Ermeni diasporası da karar karşısında hayal kırıklığına uğradığını dillendirmiştir.[6] Zira Diaspora, karar metninde Türkiye'ye yönelik suçlayıcı bir dil kullanılmasını, 1915 Olaylarıyla ilgili olarak Türkiye'nin doğrudan sorumlu tutulduğunun belirtilmiş olmasını istemişti.

Belçika Temsilciler Meclisinin karar metni ne kadar dolaylı olursa olsun, Ermeni söylemini benimseyen bir dil kullanan Belçika başbakanın sözlerine yer vermiştir. Böylelikle Temsilciler Meclisi, kendisini 1915 Olaylarını soykırım olarak nitelendiren diğer parlamentolar grubuna dâhil etmiştir.

Daha önce pek çok kez belirtildiği gibi, bu tür parlamento kararlarının hukuki ve tarihi anlamda hiçbir geçerliliği yoktur. Bu tür kararları çıkartan parlamento mensuplarının, 1915 Olaylarıyla ilgili geçerli bir karara varmak için herhangi bir hukuki veya tarih bilgi birikimi yoktur. 1948 BM Soykırım Sözleşmesi çerçevesinde herhangi bir parlamentonun herhangi bir tarihi olayı soykırım olarak nitelendirmek konusunda bir yetkisi yoktur.

Bu tür parlamento kararları, tamamıyla siyasi amaçlar doğrultusunda çıkarılmaktadır. Dış politika bağlamında amaç, Türkiye'yi sözel olarak taciz etmek ve onu baskı altına almaktır. İç politika bağlamında amaç, Batılı ülkelerde yaşayan Ermeni kökenli seçmenleri tatmin etmek ve Batı dünyasında var olan Türk ve İslam karşıtlığından nemalanmaktır. Bu tür kararlarla 1915 Olayları hakkında Türkiye aleyhine kamuoyu oluşturulmak istenmektedir. Ayrıca bu tür kararlarla, hukuki ve tarihi anlamda hiçbir geçerliliği olmayan Ermeni soykırımı iddialarına meşruiyet kazandırılması hedeflenmektedir.

Türkiye, Belçika Temsilciler Meclisinin kararına tepkisini hiçbir tereddüde yer bırakmayacak şekilde, açıklık ve kararlılıkla ifade etmiştir. Bu tepkinin yansımaları olacağı kuşkusuzdur. Şu anda Türkiye'nin gündemi DAESH (İŞİD) ve PKK ile mücadele gibi meselelerle doludur. Ancak bilinmelidir ki 1915 Olaylarının yüzüncü yılı olan 2015 yılında, 100. yılın getirdiği psikolojik etkiye rağmen, Türkiye haklı ve kararlı tutumunda başarı sağlamıştır. Belçika parlamentosunda da görülen, saman alevi bir yangına dönüşmeyecektir.

[1] Belgian Prime Minister Recognizes Armenian Genocide, *Asbarez*, <http://asbarez.com/137004/belgian-prime-minister-recognizes-armenian-genocide/>

[2] Génocide arménien: le Parlement belge appelle à la réconciliation, *i24news.tv*, <http://www.i24news.tv/fr/actu/international/europe/79484-150724-genocide-armenien-le-parlement-belge-appelle-a-la-reconciliation> ; Ayrıca bakınız: Génocide arménien: les jeunes Arméniens de Belgique déçus de la résolution commémorant le génocide, *RTL.be*, <http://www.rtl.be/info/belgique/politique/genocide-armenien-les-jeunes-armeniens-de-belgique-decus-de-la-resolution-commemorant-le-genocide-741055.aspx>

[3] No: 211, 24 Temmuz 2015, Belçika Temsilciler Meclisinde 23 Temmuz 2015 Tarihinde 1915 Olayları Konusunda Kabul Edilen Karar Hk., *Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı*, http://www.mfa.gov.tr/no_-211_-24-temmuz-2015_-belcika-temsilciler-meclisinde-23-temmuz-2015-tarihinde-1915-olaylari-konusunda-kabul-edilen-karar-hk_tr.mfa

[4] Armenia welcomes Belgiums unconditional recognition of Armenian Genocide, *Armradio.am*, <http://www.armradio.am/en/2015/07/24/armenia-welcomes-belgiums-unconditional-recognition-of-armenian-genocide/>

[5] Voici la résolution sur le génocide arménien, *LeSoir.be*, <http://www.lesoir.be/917531/article/actualite/belgique/2015-06-24/voici-resolution-sur-genocide-armenien>

[6] Armenians of Belgium criticize resolution on Armenian Genocide, *News.am*, <http://news.am/eng/news/278503.html> ; Ayrıca bakınız: La résolution sur le génocide arménien ne satisfait pas la communauté arménienne de Belgique, *LeVif.be*, <http://www.levif.be/actualite/international/la-resolution-sur-le-genocide-armenien-ne-satisfait-pas-la-communaute-armenienne-de-belgique/article-normal-407035.html>

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya, Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "1915 OLAYLARIYLA İLGİLİ BELÇİKA TEMSİLCİLER MECLİSİ'NİN MUĞLAK KARARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 103. Temmuz 27. Erişim Haziran 28, 2026. <https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/1915-OLAYLARIYLA-ILGILI-BELCIKA-TEMSILCILER-MECLISI-NIN-MUGLAK-KARARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır